

Владайски манастир

Незабавен ремонт и укрепване на старата църква „Св. Петка“ във Владайския манастир, препоръчват експерти след оценка на щетите от земетресението през май

Незабавен ремонт и укрепване на старата църква „Св. Петка“ във Владайския манастир, която пострада сериозно от земетресението на 22 май т.г. и последвалите трусове, се препоръчва в доклад на експертна комисия, направила оглед на щетите, предоставен на БТА от столичния район „Витоша“.

При повторния оглед на мястото специалистите са установили, че повредите са в развитие. Особено опасни за цялостното състояние на конструкцията са пукнатините, които продължават да работят – на билото на наоса, стената между притвора и наоса, цялата абсида (покрив и стени), сочи докладът.

Експертите са констатирани, че е повреден подът на църквата, както и че са опасни и пукнатините по фасадите. В доклада се препоръчва да се направи разкритие в югоизточната част на пода, за да се установят причините за пропадането на подовата конструкция.

Към момента достъпът в църквата е забранен.

В днешния си вид храмът „Св. Петка“ е възстановен през 1902 г. върху основите на старата църква. Сега заради силното земетресение през май църквата отново е в тежко състояние. Напукани стени и рушаща се мазилка говорят за старостта на църквата и острата ѝ нужда от ремонт и укрепване.

Макар и оскъдни, все пак сравнително добре са запазени стенописите. Изрисувани са четиримата евангелисти Матей, Йоан, Марко и Лука – апостолите, написали евангелията, разясняващи живота на Исус Христос. На северната стена има скромно изображение на Св. Иван Рилски.

По същия начин е изписана и новата църква, посветена на другата покровителка на Владайския манастир – Св. Неделя. Тя е осветена през 2003 г. и сега в нея се извършват службите и литургиите. Интересни са и двете каменни колони-свещници от 1911 г. в двора на манастира, дарение от поклонници от с. Луково, Дебърско.

Освен за належащия след земетресението ремонт, за да се запази древната и автентична църква, единствената обитаваща днес манастира монахиня Анисия среща и трудности от битово естество. В светлата обител в момента няма ток и вода, а поддръжката му е изключително трудна – разказа за БТА сестра Анисия, която разчита на дарения и на Божията милостиня.

ПОД ХАЙДУШКИТЕ ДЪБЕ НА ВЛАДАЙСКИЯ МОНАСТИР

Владайският манастир „Св. Петка“ е построен през 10-ти век, доста преди дъбовата сянка да крие в годините на османско робство защитниците на поробеното в продължение на пет века българско население. Хайдутите често търсели подслон в намиращите се високо в планината манастири. Така попаднали и във Владайския манастир. В него и до днес са останали десет дъба, за които поверието разказва, че това са

„хайдушки дъбе, зая да седи четата под тях и да си прави зияфетът“. Исторически факти свидетелстват, че на път за Рилския манастир в него е отсядал последният български цар на Втората българска държава Цар Иван Шишман, който носил дарове за светата обител.

Манастирът е многократно разрушаван. Особено жестока е съдбата му по време на турските набези през 14-ти век, когато е опожарен, сринат до основи и монасите в него избити. В годините на тежкото робство на мястото е имало действаща подземна църква. Преди смъртта си, монасите са поставили каменен кръст, под който са заровили Евангелие и две икони – на Св. Петка и на Св. Неделя. Манастирът е бил двупрестолен, посветен на двете светици.

Затова днес, носейки името на Св. Петка, в манастира са построени параклис и нова църква в чест на Св. Неделя.

*Местоположение: Владайският манастир „Св. Петка“ е разположен в южния склон на Люлин планина, срещу столичния квартал „Владая“. До него може да се стигне пеша от квартала или с кола, като се мине под ж.п. линията и веднага след това се завие вдясно.

Десимира Миткова, БТА